

Preventivní program

ZŠ U Stadionu 1028, Most

Školní rok 2019/2020

Zpracovala: Mgr. Dita Prušková, ŠMP

1. Popis současného stavu, organizace:

Naše škola je úplná základní škola s devíti postupnými ročníky. Nachází se uprostřed sídliště blízko centra, mimo hlavní dopravní komunikace a je to budova pavilonového typu. Ve školním roce 2019/2020 je zde zapsáno 502 žáků. 315 žáků navštěvuje první stupeň, včetně přípravného ročníku jde o 15 tříd. Na druhém stupni máme 9 tříd se 187 žáky. Ve třídách vyučujeme podle vzdělávacího programu Kalokagathia. Školu doplňuje 5 oddělení školní družiny pro žáky 1. stupně.

Pedagogický sbor tvoří vedení školy (ředitel školy, zástupce ředitele), výchovný poradce, školní metodik prevence, dalších 29 pedagogů, 14 asistentů pedagoga a 5 vychovatelek. V každém ročníku máme vždy jednu třídu se sportovním zaměřením - lední hokej, házená, atletika.

Žáci naší školy pocházejí z různorodého rodinného a sociokulturního prostředí. Žáci ve třídách sportovního zaměření jsou více orientováni na individuální výkony, překonávání překážek, vyrovnávání se s větší zátěží po stránce fyzické i psychické. Prevenci zaměřujeme na vytváření zdravých vztahů mezi dětmi, na respektování kolektivních záměrů, na zvládání složitých situací. V ostatních třídách je prevence zaměřená zejména na respektování základních pravidel souvisejících se školní docházkou, na předcházení rizikového chování v oblasti návykových látek a v oblasti vztahů mezi žáky ve škole a v třídních kolektivech.

Působení v oblasti prevence rizikového chování obecně zaměřujeme na rozvoj **osobnosti zodpovědné za vlastní chování s osvojenými kompetencemi zdravého životního stylu.**

Jde zejména o:

- zvyšování sociální kompetence – rozvíjení sociálních dovedností, které napomáhají efektivní orientaci v sociálních vztazích, odpovědnosti za chování a uvědomění si důsledků jednání

- posilování komunikačních dovedností – zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátní reakce na stres, neúspěch, kritiku
- vytváření pozitivního sociálního klimatu – pocitu důvěry, bez nadměrného tlaku na výkon, zařazení do skupiny, práce ve skupině vrstevníků, vytvoření atmosféry pohody a klidu, bez strachu a nejistoty
- formování postojů ke společensky akceptovaným hodnotám – pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot, humanistické postoje apod.

Preventivní výchova je všeobecně plněna v rámci ŠVP v jednotlivých předmětech pod vedením všech pedagogických pracovníků.

Dále se na předcházení rizikového chování podílejí významnou měrou třídní učitelé, kteří vypracovávají plány prevence pro třídní kolektivy a připravují vhodné aktivity podle potřeby v průběhu školního roku. Vážné problémy, krizové situace a hrubé přestupky řeší třídní učitelé se školním metodikem prevence, s výchovným poradcem a vedením školy.

2. Legislativa

Preventivní program vychází z aktuálních dokumentů MŠMT:

- Školský zákon a vyhlášky MŠMT
- Národní strategie primární prevence RCH dětí a mládeže 2019 – 2027
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Metodická doporučení k primární prevenci RCH u dětí a mládeže (Čj 21291/2010-28)

Dokumenty jsou dostupné na webu MŠMT

www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/dokumenty-13

a k nahlédnutí vytištěné ve sborovně školy – složka ŠMP Prevence.

3. Cíle primární prevence rizikového chování:

V rámci prevence v naší škole se zaměřujeme zejména na

- respektování pravidel dle Školního řádu
- předcházení záškoláctví
- zlepšení pracovní atmosféry ve třídách
- vytváření zdravého klimatu mezi žáky
- včasné podchycení a omezení výskytu rizikového chování s prvky agresivity nebo šikany
- včasné podchycení a omezení výskytu rizikového chování v oblasti návykových látek
- rozvoj zodpovědnosti žáků za vlastní jednání

Cíle plněné dlouhodobě:

- Informovat žáky o důsledcích rizikového chování
- Učit žáky schopnosti samostatného rozhodování a zodpovědnosti za vlastní chování.
- Posilovat duševní odolnost vůči stresovým situacím, negativním zážitkům a vlivům.
- Vytvářet pozitivní sociální klima ve školním prostředí.

Střednědobé cíle:

- Zapojovat třídní učitele a ostatní pedagogy do prevence ve třídách
- Sledovat atmosféru v třídních kolektivech a posilovat kladné vztahy (využití projektu MŠMT Společně k bezpečí)
- Spolupracovat s odbornými organizacemi zajišťujícími systematickou prevenci na školách (práce s třídními kolektivy, besedy, exkurze): PPP, SVP, MěP Most, PČR
- Omezit záškoláctví, případně projevy skrytého záškoláctví
- Vymezit kompetence při dohledových činnostech pedagogů v prostorách budovy

Krátkodobé cíle pro školní rok 2019/2020:

- Vypracovat plány prevence pro jednotlivé třídy
- Neodkladně, důsledně a jednotně řešit konfliktní nebo problémové situace
- Důsledně vyžadovat od žáků dodržování Školního řádu
 - přezouvání žáků v prostorách školy
 - materiální připravenost žáků na výuku
 - respektování začátků vyučovacích hodin
 - omezení pouštění žáků na toalety v době vyučování
 - respektování pravidel pohybu po chodbách (omezení hluku a nebezpečných fyzických aktivit)
- Omezit záškoláctví, případně projevy skrytého záškoláctví

4. Vymezení cílové populace

Prevence rizikového chování na základní škole je zaměřena na všechny věkové skupiny našich žáků. Obsah prevence na prvním stupni (6 – 11 let) zahrnuje základní informace o osobní bezpečnosti, o odlišení vhodného a nevhodného chování v souvislosti s pravidly (pravidla třídy i ŠŘ) a osvojování zásad zdravého životního stylu.

Pro starší žáky (12 – 15 let) je prevence více zaměřena na hodnocení obsahu získaných informací o zdravém životním stylu, o rizikovém chování, dále na vlastní zodpovědnost a důsledky rizikového chování ve škole i v osobním životě.

5. Způsoby realizace, metody a formy

a) Preventivní výchova ve výuce jednotlivých předmětů

Preventivní výchova je všeobecně plněna v rámci ŠVP v jednotlivých předmětech pod vedením všech pedagogických pracovníků.

b) Působení na jednotlivce a skupiny žáků zaměřené na podporu rozvoje jejich osobnosti a sociálního chování

- Práce s třídními kolektivy jsou v kompetenci třídních učitelů. Třídní učitelé naplánují preventivní aktivity ve svých třídách v jednotlivých měsících a zapíší do tabulky. Třídní učitelé dále tabulky doplňují podle příležitosti, dostupnosti dalších akcí či mohou reagovat na momentální potřeby a situace kolektivu. Tabulky projdou kontrolou v pololetí a na konci školního roku budou přiloženy k hodnocení

preventivního programu.

- Společně k bezpečí – program pro vybrané třídy 2. stupně (Mgr. Forman)
- Prevence tak trochu jinak – realizace divadelních představení s preventivní tematikou – Divadlo VeTři (Mgr. Prušková)
- Besedy s Městskou policií Most – dle zájmu tříd září – prosinec,... (Mgr. Prušková)
- Uklidíme Česko (Mgr. Bartošová)
- Žákovský parlament (Bc. Polícarová)
Tvoří jej zvolení zástupci 5. – 9. ročníků. ŽP pořádá a vyhodnocuje celoroční soutěže tříd.
- Nápravy poruch učení, doučování. Pravidelná práce s dětmi s potížemi při výuce, což jim umožňuje zpětně větší soustředění ve výuce, lepší výsledky a méně problémů při vyučování i v kolektivu.
- Konzultační hodiny třídních učitelů, výchovného poradce a školního metodika prevence – v určených hodinách jsme k dispozici pro učitele, rodiče i žáky.
Třídní učitelé: podle rozpisu – na stránkách školy, v žákovských knížkách
Výchovný poradce: **Mgr. Andrea Emingerová, pondělí 13:45 - 14:30**
Školní metodik prevence: **Mgr. Dita Prušková, úterý 13:15 – 14:00**

c) Systematické vzdělávání učitelů zaměřené na problematiku související s výskytem rizikového chování

- Podíl pedagogů na tvorbě PP:

Třídní učitelé vypracují plány preventivních aktivit ve svých třídách. Tyto plány jsou přílohou preventivního programu a budou dále doplňovány v průběhu roku podle potřeby.

PP je k dispozici k nahlédnutí na nástěnce ve sborovnách 1. a 2. stupně, na vnitřní síti a na webových stránkách školy.

- Účast ŠMP na vzdělávacích akcích:

Pravidelná setkání školních metodiků prevence na různých pracovištích vedená MP z PPP Most. Informace a novinky z těchto schůzek jsou prezentovány na poradách.

- Informace ŠMP ostatním pedagogům:

Využití pravidelných porad provozních i pedagogických, informace v písemné formě na nástěnce ve sborovně.

- Informačních zdroje pro pedagogy:

- Legislativa, metodické postupy – sborovna školy, vnitřní síť školy
- Knihovna - obsahuje odbornou literaturu pro pedagogy, náměty, hry a techniky pro práci s kolektivem, informační materiál pro žáky a rodiče. Videokazety nabízejí krátké filmy s protidrogovou tematikou a s tematikou zdravého životního stylu, zejména u mladých lidí.
- Časopisy Prevence, třídní učitel a vedení třídy obsahují metodické materiály k řešení nežádoucích jevů a náměty k využití pro práci s třídními kolektivy.
- Zásobník aktivit, které jsou vhodné pro třídnické hodiny a další práci s kolektivem.

d) Vytváření podmínek pro využití volného času žáků

- Zájmové kroužky Školního klubu a vrámci projektů: Děti mají možnost trávit volná

odpoledne v zájmových kroužcích školního klubu a projektech:

- *Florbal II. stupeň (p. Ceral)*
- *Odbíjená (Mgr. Kovaříková)*
- *Házená (p. Bartásková)*
- *Stolní tenis (p. Bednářová)*
- *Kopaná (Mgr. Bartošová)*
- *Keramika (Mgr. Cimrmanová)*
- *Anglický jazyk (sl. Bašusová, Janoušková)*
- *Příprava na přijímací zkoušky ČJ, M (Mgr. Magadová, Ing. Smolka)*
- *Klubíčko (p. Bednářová, Mgr. Sochorová)*
- *Doučování (p. Šebková, Kubátová)*
- Školní družina: Preventivní výchova probíhá ve spolupráci s p. vychovatelkami také ve školní družině (p. Bohatová).
- Účast na sportovních soutěžích mezi školami (Mgr. Peřina, Mgr. Sochorová)
- Soutěže v rámci školy (kolektiv 1. stupně)
- Třídní akce – v kompetenci TU
- Další školní akce – výstavy výtvarných prací, dílny (Vánoční, Velikonoční)
- Nabídky volnočasových aktivit z vnějších zdrojů ve městě – informační letáky

e) Spolupráce s rodiči a osvětová činnost pro rodiče v oblasti zdravého životního stylu a prevence problémů ve vývoji a výchově dětí

- Seznámení rodičů se Školním řádem a pravidly bezpečného chování žáků – ŽK, první třídní schůzka
- Třídní schůzky
- Využití konzultačních hodin TU, ŠMP, VP; výchovné komise
- Zapojení rodičovské veřejnosti do vedlejších aktivit organizovaných školou (Sportování s rodiči, pomoc při organizování Noční školy, výlety a exkurze, dílny, besídky, atd.)

6. Měření efektivity programu

Zpětná vazba z účasti na akcích (výkresy, plakáty, články do časopisu apod.)

Deník ŠMP – výčet řešených problémů včetně jejich řešení na záznamových přílohách

7. Statistické údaje

Sledování počtu výskytu jednotlivých forem rizikového chování - Deník školního metodika prevence, příp. Záznamy

Dokumentace aktivit, počty zapojených dětí

8. Rámcový časový harmonogram

- Prevence v předmětech bude uskutečňována v průběhu školního roku 2019/2020.
- Třídní učitelé odevzdají plány prevence tříd do 25. září 2019, ke kontrole předloží do 4. 2. 2020, odevzdají doplněné do 19.6. 2020 (příloha hodnocení MPP).

- Divadlo VeTři (divadelní představení s preventivními tématy) – říjen 2020
- Besedy s MěP Most –průběžně dle rozpisu
- Společně k bezpečí – září – říjen 2019
- Soutěže a další školní akce – průběžně
- Kroužky – pravidelně 1x za týden
- Schůzky metodiků prevence – cca 3x za rok

9. Kontakty s jinými organizacemi

- Pedagogicko psychologická poradna v Mostě (Mgr. K. Králíčková) – pracujeme průběžně během celého školního roku
- Městská policie Most (V. Litto, L. Švábová) – besedy dle rozpisu
- Středisko výchovné péče pro děti a mládež v Mostě (Mgr. M. Sakařová) – podle potřeby ve spolupráci s rodiči
- OSPOD – dle potřeby a závažnosti problému
- PČR – dle potřeby a závažnosti problému

Zpracovala: Dita Prušková,
školní metodik prevence

V Mostě, dne: 21. 9. 2018